

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
 Berislavićeva 11, Zagreb

941_158

Poslovni broj: 34 Pž-239/2019-5

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Mladena Šimundića, predsjednika vijeća, Dubravke Matas, sutkinje izvjestiteljice i Lenke Ćorić, članice vijeća, u parničnom predmetu tužitelja tužitelja ADRIAS GRADITELJSTVO d.o.o. u stečaju, Crikvenica, Vinodolska 20, OIB 64139962107, kojeg zastupa punomoćnik Zinko Grgurić, odvjetnik iz Rijeke, A. Starčevića 5, protiv 1. tuženika JEDINKO TOMAS TOLO iz Crikvenice, Primorska 9 b, OIB 59585453752, kojeg zastupa punomoćnik Dušan Trifunović, odvjetnik iz Rijeke, Trg Sv. Barbare 2 i 2. tuženice MARIJANE GAŠPAROVIĆ iz Crikvenice, Kotorska 12, OIB 86096480929, radi pobijanja pravnih radnji, odlučujući o žalbi tuženika protiv presude Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-391/2017-26 od 9. studenoga 2018., u sjednici-vijeća održanoj 25. studenoga 2020.

presudio je

Odbija se žalba prvotuženika Jedinka Tomasa Tole iz Crikvenice, kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Rijeci poslovni broj P-391/2017-26 od 9. studenoga 2018.

Obrazloženje

Trgovački sud u Rijeci presudom označenom u izreci je presudio:

„I. Utvrđuje se da su bez pravnog učinka prema stečajnoj masi stečajnog dužnika ADRIAS GRADITELJSTVO d.o.o. u stečaju, Vinodolska 20, Crikvenica, OIB: 64139962107, članak 6. i članak 7. st. 2. Ugovora o zajmu od dana 1. veljače 2009. godine ovjeren kod javnog bilježnika Vesne Ćuzele iz Rijeke pod poslovnim brojem OV-1612/09 dana 7. veljače 2009. godine.

II. Nalaže se I. tuženiku Jedinku Tomas Toli, Primorska 9, Crikvenica, OIB: 59585453752, da tužitelju ADRIAS GRADITELJSTVO d.o.o. u stečaju, Crikvenica, Vinodolska 20, OIB: 64139962107, izda ispravu podobnu za brisanje prijenosa prava vlasništva i zabilježbe da je prijenos prava vlasništva obavljen radi osiguranja, upisano na nekretninama koje se u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Rijeci, Zemljišnoknjižnog odjela u Crikvenici vode kao k.č.br. 2710, 2711, 2713, upisane u zk.ul. 6095, k.o. Crikvenica, a koji prijenos prava vlasništva i zabilježba da je prijenos vlasništva obavljen radi osiguranja potraživanja u iznosu od 50.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti su upisani pod brojem Z-1010/09 od 13. ožujka 2009. godine, u korist 1. tuženika i to u roku od 8 dana jer će u protivnom takvu ispravu zamijeniti ova presuda.

III. Nalaže se tuženicima da tužitelju solidarno nadoknade prouzročeni parnični trošak u iznosu od 36.325,00 kn uvećan za zakonske zatezne kamate koje na parnični trošak teku od dana presuđenja do isplate po stopi propisanoj odredbom čl. 29. st. 2 (ostali odnosi) ZOO-a, u roku od 8 dana.“

Prema obrazloženju, sud je utvrdio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan te primijenio odredbe čl. 127., 131. i 141. ranije važećeg Stečajnog zakona, („Narodne novine“ broj: 44/96, 161/98, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 187/04, 82/06, 116/10, 25/12, 133/12 i 45/13; dalje: SZ), kao i odredbe čl. 154. st. 1. i 155. Zakona o parničnom postupku te Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika.

Protiv navedene presude žalbu je podnio prvotuženik zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava te pogrešne odluke o troškovima. U žalbi u bitnom navodi kako je presuda nerazumljiva i kontradiktorna, a sud nije analizirao svaki dokaz zasebno i sve zajedno te izveo zaključak o bitnim činjenicama. Ukazuje na činjenice koje proizlaze iz provedenog postupka. Smatra i kako je sud trebao primijeniti odredbe Zakona o obveznim odnosima, a ne Stečajni zakon. Glede parničnih troškova, ukazuje na nepotrebne podneske i pogrešno obvezivanje na solidarnu naknadu troškova iako tuženik ni na koji način nije prouzročio ovaj postupak. Predlaže ovom sudu preinačiti pobijanu presudu i odbiti tužbeni zahtjev u cijelosti, uz naknadu žalbenog troška u iznosu od 6.250,00 kn za sastav žalbe te PDV u iznosu od 1.562,50 kn i iznos od 10.000,00 kn za pristojbu.

Žalba nije osnovana.

Pobijana presuda ispitana je na temelju odredbe čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 25/13, 84/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava. Ovaj sud je utvrdio da je presuda pravilna i zakonita.

U postupku koji je prethodio donošenju pobijane presude nije počinjena niti jedna bitna povreda odredaba parničnog postupka na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a ocjena je ovog žalbenog suda da je prvostupanjski sud ispitao sve okolnosti bitne za donošenje zakonite odluke u ovom predmetu. Presuda je razumljiva, sadrži razloge o odlučnim činjenicama, razlozi su jasni i neproturječni, ne postoji proturječnost između onoga što se u razlozima presude navodi o sadržaju isprava ili zapisnika i samih tih isprava ili zapisnika slijedom čega nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju prvotuženik upire u žalbi.

Predmet ovog spora je tužiteljev zahtjev za pobijanje pravne radnje tužitelja kao stečajnog dužnika i to zaključenje pravnog posla – ugovora o zajmu od 1. veljače 2009., kojim je tužitelj i u čl. 6. u svojstvu založnog dužnika dao suglasnost da se prenese pravo vlasništva s imena založnog dužnika na ime prvotuženika kao vjerovnika na nekretninama k.č.br. 2710, 2711 i 2713, upisanim u zk. ul. 6095, k.o. Crikvenica, uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja potraživanja (zajma od 50.000,00 EUR kojeg je 1. tuženik

kao zajmodavac pozajmio drugotuženiku kao zajmoprimcu). U čl. 7. st. 2 predmetnog ugovora tužitelj je kao založni dužnik izdao tabularnu ispravu odnosno dozvolio je da se u zemljišnim knjigama provede upis prava vlasništva u korist prvotuženika uz zabilježbu da je prijenos obavljen radi osiguranja potraživanja.

Osnovni pravno-zaštitni cilj pobijanja pravnih radnji je, dakle, u stvaranju uvjeta za što potpunije namirenje ukupnosti vjerovnika, odnosno da se radi osiguranja što ujednačenijeg namirenja vjerovnika, zahvate pravne radnje poduzete prije otvaranja stečajnog postupka. Time se ostvaruje osnovno načelo stečajnog prava koje zahtijeva da se u stečaju svi vjerovnici namiruju istovremeno, skupno i razmjerno. Krajnji rezultat pobijanja mora se očitovati u povećanju mogućnosti namirenja ukupnosti vjerovnika. Teret dokazivanja osnovne relevantne okolnosti od koje se polazi kod pobijanja radnji u stečaju, a to je da su tom radnjom oštećeni ili pogodovani vjerovnici, snosi tužitelj.

Za osnovano pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika potrebno je ispunjenje općih i posebnih pretpostavki. Stečajnim zakonom propisane su opće i posebne pretpostavke pobijanja, pri čemu, da bi zahtjev za pobijanje bio osnovan, opće pretpostavke moraju uvijek postojati.

Odredbom čl. 127. SZ-a propisane su opće pretpostavke za pobijanje, da je pravna radnja poduzeta prije otvaranja stečajnog postupka kojima se remeti ujednačeno namirenje vjerovnika (oštećenje vjerovnika), odnosno kojima se pojedini vjerovnici stavljaju u povoljniji položaj (pogodovanje vjerovnika), stečajni upravitelj u ime stečajnog dužnika i stečajni vjerovnici, mogu pobijati u skladu s odredbama Stečajnog zakona, s time da je s pravnom radnjom izjednačeno i propuštanje. Dakle, odredbom čl. 127. SZ-a utvrđene su opće materijalno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji. Riječ je o okolnostima koje moraju biti kumulativno ispunjene da bi pobijanje bilo uspješno, bez obzira na razlog (osnovu ili posebne pretpostavke) pobijanja.

Oštećenje vjerovnika pretpostavlja da je pravnom radnjom, ekonomski gledano, smanjena mogućnost namirenja stečajnih vjerovnika. Ako se vjerovnici ne bi mogli bolje namiriti i kad pobijana pravna radnja ne bi bila poduzeta, takva pravna radnja kojom se doista smanjuje imovina dužnika ne bi bila pobojna. Da bi bila ispunjena zadnja opća pretpostavka, iz podatka o stanju stečajne mase i priznatim tražbinama stečajnih vjerovnika, troškovima stečajnog postupka i obvezama stečajne mase, treba proizlaziti da bi se stečajni vjerovnici više namirili da pobijana pravna radnja nije počinjena. Stoga je sud iz stečajnog spisa utvrdio kako procijenjena vrijednost stečajne mase nije dovoljna da bi se namirile priznate i utvrđene tražbine stečajnih vjerovnika u stečajnom postupku otvorenim nad tužiteljem.

Glede posebnih pretpostavki, tužitelj tužbeni zahtjev postavlja, između ostalog, pozivom na odredbu čl. 132. st. 2. SZ-a, međutim, prvostupanjski sud je u pobijanoj presudi zauzeo pravilan stav da se ne radi o pravnoj radnji bez naknade, jer je utvrđeno da su pozajmljeni novci korišteni za poslove i nejasan prvotuženikov žalbeni navod o tome kako se ne radi o poduzimanju pravne radnje bez naknade.

Dakle, sud je ispravno utvrdio postojanje općih (čl.127. SZ-a) i posebnih pretpostavki iz čl.131. SZ-a, jer je tijekom postupka utvrđeno kako je pobijana radnja poduzeta 2009. godine a stečaj pokrenut prijedlogom od 2013. godine, kao i da je postojala namjera dužnika

za oštećenje (drugih) vjerovnika i da je druga strana znala za tu namjeru, odnosno presumpcija o tome jer je druga strana morala znati za nesposobnost za plaćanje dužnika i namjeru oštećenja vjerovnika, što sud utvrđuje iz iskaza svjedoka Zvonimira Gašparovića, bivšeg dužnikovog zastupnika po zakonu, kao i iskaza samog prvotuženika. O tome sud detaljno obrazlaže na str. 6., 7. i 8. presude.

Neosnovano žalitelj tvrdi i da se radi o prividnom ugovoru te da je ugovor o zajmu zaključen između fizičkih osoba i za te svoje tvrdnje ne pruža dokaze.

Odluku o parničnom trošku, koju ovaj sud nalazi pravilno donesenom na temelju odredbe čl.154. st.1. i 155. ZPP-a, žalitelj neosnovano pobija navodeći kako su tužitelju priznati troškovi nepotrebnih podnesaka, jer tužitelj nije zatražio takav trošak pa mu nije niti priznat. Osim toga, žalitelj neosnovano navodi i kako nije ni na koji način prouzročio ovaj postupak pa je sud pogrešno primijenio odredbu čl. 154. ZPP-a kada ga je obvezao na naknadu parničnih troškova tužitelju solidarno s drugotuženicom. Naime, čl. 154. ZPP-a propisuje dužnost naknade parničnih troškova ovisno uspjehu u sporu a ne krivnji odnosno davanju povoda za podnošenje tužbe odnosno pokretanje postupka.

Slijedom navedenog, valjalo je na temelju odredbe čl. 368. st.1. ZPP-a odlučiti kao u izreci.

Zagreb, 25. studenoga 2020.

Predsjednik vijeća
Mladen Šimundić

Dokument je elektroni ki potpisan:
MLADEN IMUNDI

Vrijeme potpisivanja:
20.01-2021
10:29:54

DN:
C=HR
O=VIŠOKI TRGOVA KI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#130D48523637333439333636353139
L=ZAGREB
S= IMUNDI
G=MLADEN
CN=MLADEN IMUNDI

